

Hustruvold medfører depression

Der er i flere tidligere undersøgelser fundet en temmelig høj forekomst af depression hos kvinder, der er udsat for vold fra deres ægtefæller. Det har været den mest almindelige opfattelse, at denne høje depressionshyppighed hos voldsramte kvinder var en let forståelig virkning af en dagligdag med vold og frygt for vold. Men enkelte forskere har været fremme med en alternativ forklaring. Ifølge disse forskere kan det teoretisk være lige omvendt, idet det måske er nogle karaktertræk hos visse kvinder, der både medfører depression og en tendens til at vælge voldelige ægtefæller eller måske ligefrem en tendens til at "fremkalde" voldelige tendenser hos ægtefællen.

Spørgsmålet altså: Er det ægtemandens vold, der medfører depression hos kvinden, eller er det kvindens depressive karaktertræk, der medfører voldelige ægtemænd?

For at undersøge dette til bunds har fire kvindelige og en mandlig psykolog fra Seattle i USA fulgt en stor gruppe voldsramte kvinder i længere tid. Gruppen af kvinder omfattede dels kvinder, der blev i det voldelige parforhold, dels kvinder, som kom væk fra den voldelige ægtefælle. Forskerne opstillede på forhånd den betragtning, at hvis depression hos voldsramte kvinder var en følge af volden, så skulle depressionerne hos disse kvinder klinge af, når de kom væk fra den voldelige ægtefælle. Hvis det derimod var kvindens karaktertræk, der både gav depression og vold hos ægtefællen, skulle der ikke forekomme en nedgang i depressioner hos kvinder, der kom bort fra voldelige ægtefæller – måske endda tværtimod.

Resultaterne var ikke til at tage fejl af: Ved begyndelsen af undersøgelsen var der klare tegn på depression hos 65 % eller knap 2/3 af kvinderne. Ved en efterundersøgelse tre måneder senere var der depression hos 88 % af de kvinder, der var forblevet sammen med den voldelige ægtefælle, men

kun hos 43 % af de kvinder der i mellemtiden var kommet ud af det voldelige forhold.

Det kan altså konkluderes, at der sker en klar nedgang i hyppigheden af depression hos voldsramte kvinder, når de kommer ud af et voldeligt forhold. Men depression hos 43 % af de tidligere voldsramte kvinder er dog stadig en ret høj hyppighed. Selv om man i undersøgelsen arbejdede med en temmelig bred definition af depression, er 43 % mindst dobbelt så meget som antallet af depressioner hos kvinder i ikke-voldelige parforhold. Den

stadig noget forhøjede depressionshyppighed hos de tidligere voldsramte kvinder, kan dog oplagt være senvirkninger af den nedværdigende og ydmygende behandling, kvinderne har været ude for i deres tidligere parforhold.

Hidtil har vi talt om kvinder, der er eller var udsat for fysisk vold i parforholdet, men forskerne havde også opstillet et mål for psykisk vold i de voldsramte parforhold. Hos nogle af kvinderne var der kun forekommet psykisk vold – altså verbale ydmygelser og nedrakninger – i parforholdet. For denne gruppe af kvinder var der noget færre depressioner hos dem, der blev i parforholdet, men til gengæld ingen nedgang i antallet af depressioner efter endt parforhold. Det sidste kan skyldes, at den psykiske ydmygelse er sværere at gøre sig fri af efter et parforhold end den fysiske vold. De mange ydmygende og nedsættende bemærkninger har muligvis smittet af på kvindens egen selvforståelse og kan derved vedblive med at skabe en negativ selvopfattelse og deraf følgende tendens til depression hos disse kvinder. Således var der i de følgende to år faktisk en tendens til flere depressioner hos disse kvinder, der havde været ude for psykisk vold, hvilket netop er hvad man vil vente, hvis de pågældende kvinder har fået så negative tanker om sig selv, at tendensen til at tænke negativt bliver værre og værre i den følgende tid.

Redaktionsgruppen består af:

Ask Elklit,
Thomas Nielsen (redaktør),
Dion Sommer &
Peter Krøjgaard,
alle fra
Psykologisk Institut,
Aarhus Universitet.

Sekretariat:
Ingrid Graversen
(træffes man-fr.
kl. 9-15 på
tlf. 89 42 49 00,
direkte: 89 42 49 21)

MODELFOTO

Der er således næppe tvivl om, at kvinder, der har været ude for fysisk og psykisk vold i et ubehageligt parforhold, har brug for psykologisk hjælp til at overvinde eftervirkninger af parforholdet i den følgende tid – men det kunne se ud til, at det især er kvinder, der har været ude for psykisk vold, som har brug for denne hjælp til at undgå tiltagende depressioner i det følgende år.

tn

Kilde: Kernic, M.A., Holt, V.L., Stoner, J.A., Wolf, M.E. & Rivara, F.P. (2003). Resolution of Depression Among Victims of Intimate Partner Violence: Is Cessation of Violence Enough? *Violence and Victims*, 18(2), 115-129.